

คำนำ

นับเป็นเกียรติของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อย่างยิ่งที่ศาสตราจารย์ ดร.ฮันส์ เคคเลอร์ ได้กรุณามอบบทความเรื่อง “ข่าวสารและการสื่อสารในโลกหลายขั้ว: บทบาทของสื่อมวลชนเอเชีย” ซึ่งบรรยายในการประชุมผู้สื่อข่าวอาเซียนและการประชุมสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งอาเซียน ณ สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เมื่อปีพุทธศักราช 2548 ให้แก่ศูนย์การแปลและล่าม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อแปลเป็นฉบับภาษาไทย และเผยแพร่ให้แก่ผู้ร่วมรับฟังการแสดงปาฐกถาพิเศษเรื่อง “การเตรียมตัวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2558: ปัญหาทางจริยธรรมในหลากหลายหลายทางวัฒนธรรม” ในวันที่ 17 กรกฎาคม 2556 ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดโดย ศูนย์การแปลและล่าม ร่วมกับหน่วยวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทความดังกล่าวทำให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารระดับนานาชาติโดยเน้นมิติของความสมดุลและยุติธรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมอย่างไรก็ตาม ในโลกยุคโลกาภิวัตน์และสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ประเด็นดังกล่าวจึงมิได้มีความสำคัญแต่เพียงเฉพาะแวดวงสื่อมวลชนเท่านั้น หากแต่เป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมโลกควรจะคำนึงถึงด้วย เพื่อนำไปสู่สันติสุขของสังคมโลกในท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรม

ในนามของคณะศิลปศาสตร์ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ฮันส์ เคคเลอร์ อีกครั้งที่กรุณาอนุญาตให้นำบทความดังกล่าวมาตีพิมพ์และแปลเป็นฉบับภาษาไทย ขอขอบคุณอาจารย์มธุรส ศรีนวรรตน์ ผู้อำนวยการศูนย์การแปลและล่าม คณะศิลปศาสตร์ ที่กรุณาแปลบทความข้างต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอบคุณอาจารย์ ดร.ฉันทวิชช์ หงษ์บุญไตร รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ ที่เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินครั้งนี้จนลุล่วงด้วยความเรียบร้อย

(อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ กษมผลกุล)
คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Hans Köchler

Born	Schwaz, Tyrol, Austria
Main interests	Hermeneutics Philosophy of law Political philosophy Philosophical anthropology
Notable ideas	Transcendental realism Dialectic of power and law Cultural self-comprehension

Hans Köchler (born 18 October 1948) is a professor of philosophy at the University of Innsbruck, Austria, and president of the International Progress Organization, a non-governmental organization in consultative status with the United Nations. In his general philosophical outlook he is influenced by Husserl and Heidegger, his legal thinking has been shaped by the approach of Kelsen. Köchler has made major contributions to phenomenology and philosophical anthropology and has developed a hermeneutics of trans-cultural understanding that has influenced the discourse on the dialogue of civilizations (a term which he used for the first time in 1972), particularly as regards the relations between Islam and the West. His research in political and legal philosophy—combined with his involvement with the UN—has resulted in a fundamental critique of the state-centered international system and in specific proposals for the democratization of the United Nations Organization and for a viable system of international criminal justice.

Köchler has long worked on the philosophical basis of international relations. He came to prominence in the world of international politics when he was nominated by then UN Secretary-General Kofi Annan as an observer at the Pan Am Flight 103 (Lockerbie) bombing trial.

Major works

- *Die Subjekt-Objekt-Dialektik in der transzendentalen Phänomenologie. Das Seinsproblem zwischen Idealismus und Realismus.* (Monographien zur philosophischen Forschung, vol. 112.) Meisenheim a. G.: Anton Hain, 1974.
- *Skepsis und Gesellschaftskritik im Denken Martin Heideggers.* Monographien zur philosophischen Forschung, vol. 158. Meisenheim a. G.: Anton Hain, 1978.
- *Philosophie – Recht – Politik. Abhandlungen zur politischen Philosophie und zur Rechtsphilosophie.* Veröffentlichungen der Arbeitsgemeinschaft für Wissenschaft und Politik an der Universität Innsbruck, vol. 4. Vienna/New York: Springer-Verlag, 1985.
- (ed.) *The Principles of Non-Alignment.* London: Third World Centre, 1982.
- *Phenomenological Realism. Selected Essays.* Frankfurt a. M./Bern: Peter Lang, 1986.
- *Politik und Theologie bei Heidegger. Politischer Aktionismus und theologische Mystik nach "Sein und Zeit."* Veröffentlichungen der Arbeitsgemeinschaft für Wissenschaft und Politik an der

Universität Innsbruck, vol. 7. Innsbruck: Arbeitsgemeinschaft für Wissenschaft und Politik, 1991.

- *Democracy and the International Rule of Law. Propositions for an Alternative World Order.* Selected Papers Published on the Occasion of the Fiftieth Anniversary of the United Nations. Vienna/New York: Springer-Verlag, 1995.
- *Neue Wege der Demokratie. Demokratie im globalen Spannungsfeld von Machtpolitik und Rechtsstaatlichkeit.* Vienna/New York: Springer-Verlag, 1998.
- *Manila Lectures 2002. Terrorism and the Quest for a Just World Order.* Quezon City (Manila): FSJ Book World, 2002.
- *Global Justice or Global Revenge? International Criminal Justice at the Crossroads. Philosophical Reflections on the Principles of the International Legal Order Published on the Occasion of the Thirtieth Anniversary of the Foundation of the International Progress Organization.* SpringerScience. Vienna/New York: Springer-Verlag, 2003.—*Indian edition* published by the Indian Society of International Law. New Delhi: Manak Publications, 2005; *Turkish edition*: Istanbul: Manak, 2005; *Arabic edition*: Casablanca: Top Édition, 2011.
- (Arabic) *المسلمون والغرب : من الصراع إلى الحوار (The Muslims and the West: From Confrontation to Dialogue).* Casablanca, Morocco: TOP Edition, 2009.
- *World Order: Vision and Reality. Collected Papers Edited by David Armstrong.* Studies in International Relations, Vol. XXXI. New Delhi: Manak, 2009.
- *Global Justice or Global Revenge? The ICC and the Politicization of International Criminal Justice* in International Criminal Law and Human Rights, Manoj Kumar Sinha (ed.) (Manak Publications, New Delhi, 2010)
- *The Security Council as Administrator of Justice? Reflections on the Antagonistic Relationship between Power and Law.* Vienna: International Progress Organization, 2011.

งานวิจัยของ I.P.O.

อันส์ เคคเลอร์

ข่าวสารและการสื่อสารในโลกหลากชั่ว:
บทบาทของสื่อมวลชนเอเชีย

บรรยาย ณ

การประชุมผู้สื่อข่าวอาเซียนและการประชุมสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งอาเซียน

จัดโดย

สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

กรุงเทพฯ วันที่ 5 สิงหาคม 2548

เนื้อหา

- I. สภาพสถานการณ์ทั่วโลก
- II. การแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างอิสระและมีสมดุล: สิ่งจำเป็นในระเบียบโลกที่ยุติธรรม
- III. บทบาทของสื่อมวลชนเอเชีย

1. สภาพสถานการณ์ทั่วโลก

เป็นเวลากว่ายี่สิบปีแล้วที่องค์กรเพื่อความก้าวหน้านานาชาติได้เรียกร้องให้มีการสร้างระเบียบทางสารสนเทศที่ยุติธรรมและมีสมดุลขึ้นทั่วโลก ในการประชุมผู้เชี่ยวชาญนานาชาติในหัวข้อเรื่อง “ระเบียบใหม่ทางสารสนเทศและการสื่อสารสากล พื้นฐานการเสวนาทางวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างชาติ” ซึ่งจัดโดยองค์การเพื่อความก้าวหน้านานาชาติ โดยได้รับความร่วมมือจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโกที่กรุงนิโคเซีย ไชปรัส ระหว่างวันที่ 26 ถึงวันที่ 27 ตุลาคม ค.ศ. 1984 ผู้เข้าร่วมประชุมต่างลงมติยอมรับความสำคัญของสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ “แสวงหาสันติภาพของโลก อิสรภาพสำหรับทุกประเทศ และเสรีภาพของมวลมนุษย” และทุกคนเห็นพ้องกันว่า ควรมีการเสวนาแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย¹ องค์กรเพื่อความก้าวหน้านานาชาติได้เริ่มหยิบยกเรื่องความสำคัญของการเปิดกว้างทางวัฒนธรรมและการแพร่ข่าวสารอย่างเสรี ที่มีต่อความมั่นคงทั่วโลกมาเป็นประเด็นในการประชุมนานาชาติในหัวข้อ “การเข้าใจตนเองทางวัฒนธรรมของชาติต่างๆ” ณ เมืองอินสbruck ประเทศออสเตรีย ระหว่างวันที่ 27 ถึงวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 1974²

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยใช้แนวคิดใช้อำนาจเป็นศูนย์กลางมุ่งแย่งชิงอำนาจกันทำให้ประเทศต่างๆ ควรหันหน้ามาคุยกันอย่างเร่งด่วน กระบวนการโลกาภิวัตน์ซึ่งถูกกระตุ้นหรือถูกเร่งให้เกิดขึ้นแล้วแต่ว่าผู้พูดจะมองโลกาภิวัตน์ในแง่ใด เมื่อระเบียบโลกแบบมีสองขั้วทางการเมืองสิ้นสุดลง ในช่วงปลายทศวรรษของคริสต์ศักราช 1980³ ได้เพิ่มภาวะขาดสมดุลทางด้านสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างประเทศอุตสาหกรรมกับประเทศที่กำลังพัฒนา⁴ และทำให้ระเบียบโลกขาดความมั่นคงยิ่งขึ้น⁵ เมื่อสงครามเย็นยุติลงนั้น สถานการณ์โลกเปลี่ยนไปอย่างคาดไม่ถึงทั้งด้านการเมือง สังคม วัฒนธรรม และการทหาร เหตุการณ์ไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวังที่เกิดขึ้นอย่างสูงในตอนต้นของช่วงคริสต์ศักราช 1990 ตรงกันข้าม โลกมิได้มีสันติภาพมากขึ้น “ประชาคมนานาชาติ” ยังคงเป็นเรื่องเพ้อฝัน และองค์การสหประชาชาติก็ยังไม่ได้กลับคืนสู่ฐานะขององค์กรที่ให้ความเชื่อมั่นในด้านสันติภาพและความมั่นคงระหว่างนานาประเทศ ทั้งยังไม่สามารถยื่นมือเข้าไปจัดการสิ่งใดได้ ทั้งนี้้องค์การนี้ถูกตั้งขึ้นมาสำหรับระบบการเมืองในโลกที่มีหลายขั้ว โดยที่แต่ละฝ่ายถ่วงดุลอำนาจกันเองในรูปของสมาชิกถาวร

ของสภาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ แต่ตามความเป็นจริงนั้น องค์การสหประชาชาติกลับต้องทำหน้าที่อยู่ในระบบการเมืองที่มีเพียงขั้วเดียว⁶

สภาพการณ์ทั่วโลกตอนต้นศตวรรษที่ 21 ตามปฏิทินตะวันตก พอจะบรรยายได้โดยอ้างถึงความแตกต่างที่ค่อนข้างประหลาดระหว่างโครงสร้างนานาชาติที่มีขั้วเดียวกับโครงสร้างที่มีหลายขั้วในระดับต่างกัน ดังนี้:

ก. การขาดสมดุลของอำนาจนับตั้งแต่ค่ายโซเวียตแตกและการล่มสลายของสหภาพโซเวียต ทำให้โลกมีระบบการเมืองที่มีเพียงขั้วเดียว

ข. แต่ในขณะเดียวกันเราก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ในความเป็นจริงทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม โลกที่มีหลายขั้วอำนาจยังคงอยู่ในรูปแบบของความหลากหลายด้านสังคม ด้านวัฒนธรรมและอารยธรรม

เป็นที่น่าจับตาว่า องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโกซึ่งมีหน้าที่สอดส่องดูแลทางด้านความหลากหลายของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จะสามารถหลีกเลี่ยงหลุมพรางในระบบขั้วอำนาจเดี่ยว และสถานการณ์กลืนไม่เข้าคายไม่ออกขององค์กรที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่ เมื่อมองจากสถานการณ์แล้วยังเป็นเรื่องน่าวิตกที่องค์กรซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาจำเป็นต้องอยู่ในกรอบการเมือง トラบดที่สมาชิกขององค์กรนั้นเป็นรัฐ การมีบทบาททางวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมไม่อาจทำให้หลีกเลี่ยงการแก่งแย่งอำนาจทางการเมืองไปได้ ข้อนี้เป็นบทเรียนที่ ยูเนสโกได้เรียนรู้เมื่อเกิดความขัดแย้งเกี่ยวกับประเด็นของ “ระเบียบใหม่ทางสารสนเทศนานาชาติ” ในช่วงคริสต์ศักราช 1980

บทวนอีกครั้งว่า การเมืองแบบขั้วอำนาจเดี่ยวของนานาชาติประเทศ ซึ่งบัดนี้ได้เห็นแล้วว่า นอกจากไม่ได้นำมาซึ่งความมั่นคงหรือสันติภาพแล้วยังทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศคลอนแคลนยิ่งขึ้น⁷ อยู่คู่กับความหลากหลายด้านวัฒนธรรมและสังคม โครงสร้างที่ขัดแย้งกันนี้ก่อให้เกิดความตึงเครียดในหลายๆ ด้าน ดังนี้:

ก. อารยธรรมของระบบการเมืองที่กำลังมีอำนาจเหนือกว่า คิดว่าตนเป็นฝ่ายชนะพยายามที่จะเข้าครอบงำโลกส่วนที่เหลือ แสดงให้เห็นแนวโน้มที่การเกิดสภาพไร้ความแตกต่างทางวัฒนธรรม หรือถ้ามองให้กว้างขึ้น ก็คือสภาพเหมือนกันทางอารยธรรมนั่นเอง ขณะเดียวกันก็ตัดทอนโอกาสในการแสดงตัวตนและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของชาติอื่นๆ ด้วย

ข. ในกรอบซึ่งการเมืองระหว่างประเทศขาดสมดุล ความคิดเรื่อง “การปะทะกันทางอารยธรรม” จะได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งขันทั้งจากกลุ่มคนต้องการครอบงำชาติอื่นอย่างเร้นลับ และจากกลุ่มที่ต้องการอนุรักษ์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและเผ่าพันธุ์ของตนเอง⁸ มโนทัศน์ดังกล่าวเติบโตขึ้นท่ามกลางบรรยากาศที่ขาดระเบียบและขาดความไว้วางใจกันในกลุ่มประเทศทั้งหลาย ในความเป็นจริงแล้วนี่คือความขัดแย้งทางผลประโยชน์อันเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อแย่งชิงความเป็นมหาอำนาจ และเพื่อความเป็นใหญ่ทางเศรษฐกิจไปพร้อมกัน แต่ความขัดแย้งนี้กลับถูกบิดเบือนให้ดูเป็นความขัดแย้งทางอารยธรรม ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากโลกตะวันตกที่มีต่องานเขียนเรื่อง “การปะทะกันทางอารยธรรม” (The Clash of Civilization) ของ Samuel Huntington⁹ และต่อคนบางกลุ่มที่ใช้นิทัศน์ของ Huntington เพื่อเป็นข้ออ้างในการใช้กำลังทหารที่ขัดต่อกฎบัตรสหประชาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001¹⁰ เป็นข้อพิสูจน์แนวโน้มของสถานการณ์โลกที่ไม่อาจโต้แย้งได้

ค. ความตึงเครียดระหว่างการมีมหาอำนาจทางการเมืองและการทหารเพียงหนึ่งเดียวกับความหลากหลายทางอารยธรรมเป็นผลให้การโต้แย้งถกเถียงเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์รุนแรงขึ้นเป็นลำดับ บุคคลกลุ่มที่เล็งเห็นว่า ตนกำลังถูกลิดรอนเสรีภาพทางการเมืองต่างมองจุดมุ่งหมายของโลกาภิวัตน์อย่างหวาดระแวง

ดังนั้น ขณะนี้การอยู่ร่วมกันโดยสันติจึงถูกคุกคามด้วยวิธีใหม่ กล่าวคือ ในกรอบของโลกาภิวัตน์ อันหมายถึงกระบวนการที่ถูกผลักดันโดยชาติมหาอำนาจส่วนใหญ่ ถึงแม้จะไม่ทั้งหมด อารยธรรมหนึ่งกำลังนำแบบแผนทางสังคมและวัฒนธรรมของตนมาครอบงำอารยธรรมอื่นๆ นั่นคือ ค่านิยมของอารยธรรมที่มีอำนาจเหนือกว่ากำลังได้รับการโฆษณาชวนเชื่อไปทั่วโลก การทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่ไม่ใช่วัฒนธรรมตะวันตกสิ้นความสำคัญลงไปในนั้น ย่อมหมายถึงการถอนรากถอนโคนอารยธรรมพื้นเมืองโดยสิ้นเชิง ในขณะที่เดียวกันก็สามารถพิสูจน์ได้ว่า สถานการณ์ดังกล่าวเป็นสาเหตุทำให้ความร่วมมือระหว่างประเทศทุกด้านสั่นคลอนไปด้วย

สภาวะอนาธิปไตยซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน เป็นผลโดยตรงจากกระบวนการข้างต้น การขาดสมดุลทางอำนาจเกิดขึ้นพร้อมกับการที่สังคมและวัฒนธรรมทั่วโลกกลายเป็นพิมพ์เดียวกัน การต่อต้านแนวโน้มดังกล่าว

โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา ได้กลายมาเป็นสาเหตุสำคัญของความขัดแย้งระหว่างประเทศ และทำให้โลกขาดเสถียรภาพกว่าที่เคยเป็นมา

เมื่อคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงทางการเมืองแห่งการแย่งชิงอำนาจทั้งหมดนี้แล้ว ความเห็นขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติที่ว่า “กระบวนการโลกาภิวัตน์ที่เป็นผลจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แม้จะเป็นการทำลายต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม แต่ก็ได้ก่อให้เกิดสภาวะที่เอื้อต่อการเสวนาครั้งใหม่ระหว่างวัฒนธรรมและอารยธรรมต่าง ๆ”¹¹ จึงเป็นการคาดหวังที่เพ้อฝัน สมควรปรับเปลี่ยนเพื่อให้รับกับความเป็นไปในโลกการเมืองภายหลังจากที่ความขัดแย้งระหว่างตะวันออกกับตะวันตกสิ้นสุดลง¹² เราจะพยายามค้นหาในตอนต่อไปว่า คำกล่าวนี้จะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

II. การแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างอิสระและมีสมดุล: สิ่งจำเป็นในระเบียบโลกที่ยุติธรรม

การขาดดุลอำนาจที่กล่าวมาในตอนต้น นำมาซึ่งความเหลื่อมล้ำในด้านสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากเหตุการณ์ระดับโลกจะถูกมองโดย “ผ่านสายตา” ของอารยธรรมชาติมหาอำนาจโดยมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแอบแฝงอยู่แล้ว กิจการของภูมิภาคและกิจการภายในประเทศต่างๆ ยังถูกประเมินค่าตามมาตรฐานของชาติมหาอำนาจไปด้วย ฝ่ายมหาอำนาจก็ประเมินตนเองว่า “มีความสำคัญจนขาดไม่ได้” อย่างไรก็ดี หากวิเคราะห์กัน ในแง่ปรัชญาแล้ว ความคิดเรื่อง “ชาติที่สำคัญจนขาดไม่ได้”¹³ และเรื่อง “อารยธรรมที่สำคัญจนขาดเสียไม่ได้” ย่อมไม่เป็นที่ยอมรับ ในแง่ปรัชญาวิธีการก็ดันผู้อื่นออกไปไม่เพียงแต่จะอ่อนประสบการณ์เท่านั้น แต่ยังคงยั่วความไม่พอใจให้คนส่วนใหญ่ในประเทศต่างๆ และยังอาจจะนำไปสู่การพิพาทอย่างไม่รู้จบในระดับนานาชาติอีกด้วย

ในส่วนของเรื่องสื่อมวลชน สถานการณ์นี้บ่งชี้ถึงสิ่งใดบ้าง เรารู้กันดีว่า “ธุรกิจสารสนเทศ” ของโลกเกือบทั้งหมดอยู่ในมือของเครือข่ายสื่อมวลชน (เช่น CNN หรือ BBC) และสำนักข่าว (เช่น AP, Reuters หรือ UPI) ซึ่งล้วนแต่มีที่ตั้งอยู่ในโลกตะวันตก และสามารถวางมาตรฐานการเสนอข่าวรอบโลกได้ ดังนั้น เครือข่ายสื่อและสำนักข่าวเหล่านี้ จึงมีอำนาจตัดสินว่า เหตุการณ์ใด “มีค่าควรเป็นข่าว” ตามคำโฆษณาของนิวยอร์กไทมส์ยุคหนึ่งที่ว่า “ทุกข่าวที่สมควรได้รับการตีพิมพ์”

ในด้านของวัฒนธรรมมวลชน การขาดสมดุลที่ว่ามีชื่อเรียกกันว่า “การทำให้โลกเป็นอาณานิคมค็อก” (Coca-colonization) ผู้สังเกตการณ์ด้านสื่อมวลชนของเอเชียอาคเนย์ผู้หนึ่งเคยกล่าวไว้ว่า “ตลาดวัฒนธรรมทั่วโลกอยู่ในมือของเครือข่ายธุรกิจหลากหลายชาติที่ถือเอกลิทธิแต่ผู้เดียวภายใต้การควบคุมของไม่กี่ประเทศ”¹⁴

อีกแง่หนึ่งของการผูกขาดสื่อมวลชนโลกดังกล่าวก็คือ ตามความเป็นจริงแล้วแม้จะไม่ใช่ว่าตามกฎหมาย ชาวที่ถูกเสนอไปทั่วโลกจะถูกตรวจตราและตัดทอน ภาพการณ์เช่นนี้ส่งผลให้ประเทศที่กำลังพัฒนาถูกมองข้ามในสายตาของกลุ่มที่เรียกกันว่า สาธารณชนโลก และชาวตะวันตกก็ไม่สามารถรับข่าวสารโดยละเอียดหรือเป็นกลางเกี่ยวกับเหตุการณ์ในโลกที่กำลังพัฒนา หรือโลกที่อยู่นอกขอบเขตของอารยธรรมตะวันตกได้ การขาดแคลนข่าว ถ้าจะให้ชัดเจนขึ้นคือการถูกขัดขวางไม่ให้ได้รับรู้ข่าว ยิ่งตอกย้ำให้สังคม (ในด้านอารยธรรมและวัฒนธรรม) กลายเป็นพิมพ์เดียวกันหมด อันเป็นกระบวนการที่ในที่สุดอาจจะกลายเป็นการแก้ปัญหาที่ผิดพลาดบกพร่องจนเกิดวงจรของปัญหาที่เอียงเอนไปอีกทาง เข้าข้างใดข้างหนึ่ง และย้ำข่าวสารที่ถูกบิดเบือนในอีกด้านหนึ่ง

“ผลกระทบทางวัฒนธรรมของ “การทำให้เป็นกระแส” ผ่านทางผลผลิตสื่อที่แพร่ไปทั่วโลก” ตามที่ Ingrid Volkmer ได้บรรยายไว้อย่างเหมาะสมเจาะในบทความที่เธอเขียนให้แก่สถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์¹⁵ เป็นเรื่องที่เราพึงมองเห็นความสำคัญ แม้ว่าผู้สังเกตการณ์บางคนอาจจะทำให้ความเสี่ยงของความเป็นพิมพ์เดียวกันทางวัฒนธรรมฟังดูไม่น่าวิตก โดยพูดเป็นนัยว่า เนื่องมาจากพลังของโลกาภิวัตน์ “วัฒนธรรมสื่อมวลชนได้แปรรูปลักษณะไป มีการผสมผสานกันจนกระทั่งการเป็นเจ้าของสื่อมวลชนทั่วโลก และการที่ภาพสื่อแพร่ไปทั่วโลก ไม่จำเป็นต้องทำให้วัฒนธรรมกลายเป็นพิมพ์เดียวกันไปหมด”¹⁶

การแพร่ข้อมูลข่าวสารไปทั่วโลกจากโลกตะวันตกเพียงด้านเดียวนี้ ทำให้ผู้สังเกตการณ์วิตกว่า จะมีผลเสียร้ายแรงเกิดขึ้นแก่พลโลก ทั้งในด้านการศึกษารายในประเทศ และความรู้ทางวิชาการ ทั้งยังอาจจะทำให้เกิดผลกระทบที่น่าหวาดหวั่นทางด้านการเมืองและการทหาร เนื่องจากทัศนคติที่ฝังใจเกี่ยวกับฝ่ายศัตรูจะถูกตอกย้ำยิ่งขึ้น ซึ่งจะมีผลให้เป็นอุปสรรคต่อการทำความเข้าใจในกรณีพิพาทต่างๆทั้งในระดับชาติ (เดียวกัน) และระดับนานาชาติ ปัญหาข้อนี้ได้รับการเน้นย้ำแล้ว เช่น ในการประชุมสื่อมวลชนยุโรปและเอเชีย ปี 2003 ที่คาซัคสถาน ในโอกาสนั้นจาเวต จับบาร์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศของปากีสถาน ได้ชี้ให้เห็นว่า “การขาดสมดุลด้านสื่อมวลชนของ

โลก ซึ่งหมายถึงการที่โลกรับข่าวสารเพียงด้านเดียว เป็นเหตุผลสำคัญข้อหนึ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่บิดเบือนไปจากความจริง จนมีผลให้เกิดนโยบายที่โลกตะวันตก สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักรนำมาใช้ในกรณีขัดแย้งในตะวันออกกลางและทวีปเอเชีย¹⁷ เกี่ยวกับเรื่องนี้ องค์การเพื่อความร่วมมือทางนานาชาติได้บรรยายปัญหากรณีปาเลสไตน์ที่เกิดจากการเสนอข่าวด้านเดียวที่ถูกคัดเลือกโดยสื่อมวลชนตะวันตกสำหรับการข่าวตลกที่เป็นธรรมในปัญหาใหญ่ของตะวันออกกลางนี้¹⁸ ตัวอย่างของผลเสียร้ายแรงจากการผูกขาดสื่อที่มีต่อการทำความเข้าใจในกรณีพิพาทระหว่างประเทศมีมากมาย ตัวอย่างล่าสุดและร้ายแรงที่สุดได้แก่กรณี “สงครามโลกต่อต้านการก่อการร้าย” (global war on terror)¹⁹

เคยเป็นที่คาดหวังกันว่าเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ แต่การณ์มิได้เป็นเช่นนั้น トラบดที่โลกยังขาดความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต มีแต่ประเทศอุตสาหกรรมเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางเลือกนี้ได้ ส่วนประเทศกำลังพัฒนาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ได้กลับแทบไม่มีโอกาสเข้าถึง “ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล” นี้ อาจจะทำให้ผลเสียของโลกาภิวัตน์ในด้านการพัฒนา ด้านสันติภาพและความมั่นคงกลับเลวร้ายยิ่งขึ้น²⁰

ข่าวสารที่แพร่ได้โดยเสรีและเท่าเทียมจากทั้งสองทิศทาง ระหว่างประเทศกำลังพัฒนาและประเทศอุตสาหกรรมเท่านั้นที่จะช่วยขจัดผลเสียจากการผูกขาดด้านสารสนเทศที่มีต่อความมั่นคงและสันติภาพของโลกได้ หมายความว่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมทั่วโลกตามที่เป็นอยู่จะต้องสมดุลกับความหลากหลายทางสารสนเทศ แม้ทุกฝ่ายจะตระหนักถึงความจำเป็นนี้แต่ก็ยังไม่มีการลงมือแก้ไข ใน “รายงานแม็คบริดจ์” (MacBride Report) ซึ่งได้รับการยอมรับเป็นเอกฉันท์ในที่ประชุมใหญ่ของยูเนสโก ณ กรุงเบลเกรด เมื่อเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 1980 มีการบรรยายโดยละเอียดลุ่มลึก ถึงปัญหาที่เกิดจากวัฒนธรรมทั้งหลายกำลังถูกทำให้เป็นพิมพ์เดียวกัน รายงานฉบับนี้เรียกร้องว่า ในอันดับแรกจะต้องขจัดความเหลื่อมล้ำทางการสื่อสารและโครงสร้างของการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านทิศทางการเผยแพร่สารสนเทศ”²¹ (รายงานดังกล่าวใช้ชื่อตามผู้เขียนรายงาน คือผู้ได้รับรางวัลโนเบลชาวไอริชชื่อ ฌอน แม็คบริดจ์ (Sean MacBride) ผู้ซึ่งข้าพเจ้าได้รับเกียรติให้ร่วมงานตัวอย่างใกล้ชิดในด้านการแก้ปัญหาขัดแย้งและการสร้างสันติภาพระหว่างประเทศ)

“ปัญญาสาครว่าด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม” ของยูเนสโกซึ่งได้รับมติยอมรับเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 ได้เบนความสนใจของเราไปยังความจำเป็นพื้นฐานดังกล่าว ที่รายงานแม็ค บราวน์ได้เน้นไว้ นำสังเกตว่าคำประกาศข้างต้นนี้เพิ่งได้รับการยอมรับราว 20 ปีต่อมาภายหลังจากที่ยูเนสโกจำต้องยกเลิกโครงการสร้าง “ระเบียบใหม่ทางสารสนเทศนานาชาติ” โดยถูกบีบบังคับจากประเทศตะวันตกเป็นหลักในช่วงปี ค.ศ. 1980²² เห็นได้ชัดว่าภายหลังโศกนาฏกรรมเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ยูเนสโกได้หันกลับไปสู่ความตั้งใจพื้นฐานขององค์การโดยชี้ให้โลกเห็นอีกครั้งหนึ่งว่า ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นรากฐานที่จะเอื้อให้ทุกประเทศอยู่ร่วมกันได้อย่างมีสันติ

ในคำประกาศดังกล่าว บรรดาสมาชิกได้แสดงความเสียใจที่ “ทุกวันนี้มีความไม่เท่าเทียมด้านการแพร่และแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมในระดับโลก” (ข้อ 10) และยืนยันการให้มี “การแพร่กระจายความคิดได้อย่างเสรี” เพื่อให้ “วัฒนธรรมทั้งหลายได้แสดงออกและเป็นที่ยอมรับ” (ข้อ 6) จากการประเมินของยูเนสโก ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมวลมนุษยชาติเท่ากับที่ความหลากหลายทางชีวภาพจำเป็นต่อธรรมชาติ (ข้อ 1)²³

ในคำนำของคำประกาศยูเนสโก นายโคอิชิโร มัตซุระ เลขาธิการแห่งยูเนสโก ได้บ่งชี้ว่า คำประกาศนี้เป็น “เครื่องมือขึ้นสำคัญสำหรับการพัฒนา ที่สามารถทำให้โลกาภิวัตน์มีมนุษยธรรมยิ่งขึ้น”²⁴ หากพิจารณากันในมุมมองข้างขึ้น “การปะทะกันทางอารยธรรม” ซึ่งที่จริงแล้วการเผชิญหน้ากันนี้เกิดขึ้นตลอดเวลาเมื่อต่างอารยธรรมมาพบกันนั้น พอดีหลีกเลี่ยงได้หากไม่มีฝ่ายใดพยายามครอบงำฝ่ายอื่นจนอีกฝ่ายที่ถูกครอบงำสิ้นความสำคัญไป²⁵

โดยนัยนี้ ระบบที่สนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเสรีและเท่าเทียมจะสามารถป้องกันความขัดแย้งทางการเมืองและการทหารได้ พุดอีกนัยหนึ่งคือ ความขัดแย้งระดับโลกและอนาธิปไตยอาจจะหลีกเลี่ยงได้ หากความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาถ่วงดุลกับอำนาจเดียวทางการเมืองได้สำเร็จ แทนที่จะถูกกลืนหายไปอย่างที่เป็นอย่าง ประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นอย่างแจ่มชัดแล้วว่า อำนาจที่มีเพียงชั่วเดียวนั้นคือไม่มีการถ่วงดุลอำนาจนั้น จะลดทอนความสำคัญด้านอื่นๆ ทั้งหมดในชีวิตมนุษย์ลงเพื่อมุ่งรักษาอำนาจเบ็ดเสร็จนั้นไว้เสมอ จนเป็นเหตุให้ปัญหาด้านวัฒนธรรมหรือสังคมไม่ว่าจะเป็นระดับในประเทศหรือระหว่างประเทศลดความสำคัญลงไป

หากความหลากหลายทางวัฒนธรรมสารสนเทศรอดจากการถูกรอบงำโดยอำนาจชั่วเดียวมาได้ อาจก้าวเข้ามาเป็นกำลังสำคัญให้ระบบอำนาจชั่วเดียวในปัจจุบันเปลี่ยนมาเป็นระบบอำนาจหลายชั่วที่มีพื้นฐานอยู่บนความเสมอภาคทั้งทางภาครัฐและประชาชน ระบบดังกล่าวนี้เท่านั้นที่จะเอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของกลุ่มประเทศทั่วโลกบนรากฐานอันยั่งยืน ปกป้องประชาคมหลากหลายวัฒนธรรมแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ทำให้เป็นระบบที่มีดุลอำนาจอย่างใหม่ต่างไปจากดุลอำนาจของการเมืองแบบสองชั่วสมัยสงครามเย็น องค์กรที่มีสมาชิกหลายประเทศ เช่นองค์การสหประชาชาติ จะทำงานบรรลุจุดประสงค์ได้เฉพาะในบริบทดังกล่าวนี้เท่านั้น นอกจากนี้ชะตากรรมขององค์การสหประชาชาติดูเหมือนจะเกี่ยวโยงแนบแน่นกับดุลอำนาจแบบใหม่ที่มีหลายชั่ว²⁶ ในความเห็นของเราองค์กรอื่นๆ ในสังกัดขององค์การสหประชาชาติเช่นยูเนสโก ก็มีชะตาเช่นเดียวกันนี้

III. บทบาทของสื่อมวลชนเอเชีย

ในสถานการณ์ปัจจุบันของโลกาภิวัตน์ที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นแรงผลักดัน แม้แต่ในระดับสังคมและวัฒนธรรม ประเทศในทวีปเอเชียกำลังมีความสำคัญยิ่งขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากเศรษฐกิจแข็งแกร่งพอที่จะรวมแข่งขันได้ บัดนี้เราลงความเห็นได้แล้วว่า ภาคพื้นเอเชียสามารถจัดการกับวิกฤตเศรษฐกิจ เมื่อปลายคริสต์ทศวรรษ 1990 ที่เป็นผลมาจากการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ได้เป็นอย่างดี ความร่วมมือกันในภาคพื้นเอเชีย เช่น การจัดตั้งประชาคมอาเซียนซึ่งเป็นตัวอย่างหนึ่งของความสำเร็จอันยิ่งใหญ่นี้ ทำให้ทวีปเอเชียมีความสำคัญระดับโลกสูงขึ้นและมีอิทธิพลทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

ในด้านของระเบียบโลก ทวีปเอเชียในฐานะทวีปที่การพัฒนาทางเศรษฐกิจมีพลังมากที่สุด บางประเทศในเอเชียมีบทบาทสำคัญในขบวนการ “โลกาภิวัตน์” ประเทศเหล่านี้ อาจจะสร้างความเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากเอเชียจะค่อยๆเข้ามามีบทบาทในวงการสื่อมวลชนระหว่างประเทศควบคู่ไปกับการเน้นบทบาทด้านการค้าระหว่างประเทศและการมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจโลก ผลเสียต่างๆของโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มที่วัฒนธรรมทั่วโลกจะกลายรูปมาเป็นพิมพ์เดียวกันหมด ดังที่กล่าวมาข้างต้น²⁷ จะหมดไปได้ก็ต่อเมื่อ

ประเทศในทวีปเอเชียหันมาใช้วิธีป้องกันทางด้านสารสนเทศ แทนที่จะรอให้ผลเสียเกิดขึ้นแล้วจึงคิดแก้ไข

ยูเนสโกได้ชี้ถึงปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ : “ขบวนการเหล่านี้นำมาซึ่งความเสี่ยงที่วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีทั้งหลายจะถูกหลอมเป็นพิมพ์เดียวกัน และถูกทำให้มีมาตรฐานแบบเดียวกัน อันจะเป็นผลให้ความหลากหลายลดลง”²⁸ สื่อมวลชนของนานาประเทศในเอเชีย โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียนสามารถร่วมมือกันต่อต้านแนวโน้มที่กล่าวมานี้ ประเทศในเอเชียสามารถจะทำให้เกิดความแตกต่างได้ถ้าประสานนโยบายเกี่ยวกับข่าวสารระหว่างประเทศ (แต่ขณะเดียวกันก็ยังคงแบกรับภารกิจในส่วนภูมิภาคในการสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกันเอง)²⁹

ความจริงพื้นฐานเกี่ยวกับชีวิตสังคมมีอยู่ว่า สื่อมวลชนเป็นปัจจัยทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทุกรัฐในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นข้อพิสูจน์ในเรื่องนี้ จากการวิเคราะห์ด้านศักยภาพของสื่อมวลชนอาเซียนในแง่การร่วมมือกันในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติเมื่อเร็ว ๆ นี้ ปรากฏว่าสื่อช่วยให้ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการรับขนบประเพณี และข้อปฏิบัติใหม่ๆ และในบางกรณียังรวมถึงความสัมพันธ์ทางสังคมที่แตกต่างออกไปสู่ล่องไปด้วยดี³⁰ บทความชิ้นหนึ่งเกี่ยวกับบทบาทที่เปลี่ยนไปของสื่อในเอเชีย ได้กล่าวไว้อย่างถูกต้องว่า “สื่อมวลชนสามารถกำหนดได้ว่าคนในสังคมจะยกเรื่องใดมาอภิปราย และสามารถช่วยเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง”³¹ และเราขอเสริมว่า ในยุคโลกาภิวัตน์สื่อยังสามารถทำหน้าที่รับใช้สังคมไม่เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการรับใช้สังคมระดับข้ามชาติด้วย³² โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อของเอเชียสามารถช่วยถ่วงดุลการผูกขาดหลายๆของบริษัทสื่อมวลชนของตะวันตกในด้านการแพร่ข่าวไปทั่วโลก :

ในประชาคมนี ครุจะมีภารกิจพิจารณาการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์นานาชาติที่มุ่งแพร่ข่าวสารไปยังผู้รับสื่อทั่วโลกอย่างจริงจัง ซึ่งต่างจากการเสนอข่าวให้เฉพาะผู้รับสื่อที่เป็นผู้อพยพไปอยู่ต่างประเทศ ดังดูตัวอย่างได้จากประเทศกาตาร์ที่ตั้งสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Al-Jazeera ซึ่งประชาคมความตั้งใจที่จะเริ่มเสนอรายการเป็นภาษาอังกฤษในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2006 – ผู้แปล) โดยแสดงจุดประสงค์ที่จะถ่วงดุล “การเสนอข่าวที่ เอนเอียง” เกี่ยวกับเรื่องของชาวอาหรับและมุสลิมในเครือข่ายสื่อตะวันตก เช่น CNN และ BBC³³ ศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในเอเชียในฐานะทวีปที่เติบโตทางเศรษฐกิจได้

รวดเร็วที่สุดของโลกจะสามารถส่งเสริมโครงการสื่อมวลชนเพื่อแพร่ข่าวสารไปทั่วโลกได้อย่างแน่นอน และทุกอย่างจะง่ายขึ้นถ้าร่วมมือกันประสานงานโดยใช้โครงสร้างต่างๆที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น

หากเราจะหลีกเลี่ยงระบบที่ยอมให้โลกตะวันตกเป็นศูนย์กลาง (ซึ่งเป็นระบบที่ทีกักกว่า ทุกสิ่งที่เป็นของโลกตะวันตกสมควรถือเป็นมาตรฐานโลก) สถานภาพของเอเชียควรจะได้รับการยอมรับให้อยู่ในระดับเดียวกับโลกตะวันตกที่กำลังครองอำนาจอยู่ เมื่อกำหนดถึงระบอบประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน หลักนิติธรรมสากล และอัตลักษณ์ด้านอารยธรรม ตามหลักเหตุผลนั้นไม่มีใครมีสิทธิมาอ้างได้ว่าเหตุใดระบบคุณค่าของอารยธรรมหนึ่งจึงควรได้รับการยกย่องเหนือกว่าระบบคุณค่าของอารยธรรมอื่นๆทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ สื่อมวลชนของเอเชียจึงควรถือเป็นภารกิจมุ่งมั่นที่จะ “เปลี่ยนทิศทางของกระแสข่าวสารของโลก ที่ขณะนี้เริ่มต้นกำเนิดอยู่ที่โทรทัศน์หลักช่องของโลกตะวันตก”³⁴

จากการวิเคราะห์ของเราพบว่า สื่อมวลชนเอเชียควรจะมีบทบาทสองด้าน ดังนี้ คือ

ก. ด้านภูมิศาสตร์ : นอกเหนือไปจากพันธกิจในประเทศและภาคพื้นทวีปเอเชียแล้ว สื่อมวลชนเอเชียควรจะแพร่ข่าว “ไปทั่วโลก”

ข. ด้านเนื้อหา : สื่อมวลชนเอเชียควรจะให้คำจำกัดความบทบาทของตนบนพื้นฐานที่มุ่งความเป็นสากล นั่นคือ เน้นแง่ “พันธกิจต่อโลก” เนื้อหาของข่าวสารจึงไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะ “เรื่องของทวีปเอเชีย” เท่านั้น

การเข้าถึงทุกมุมโลกและพันธกิจต่อโลกต่างเป็นปัจจัยท้าทาย และเป็นโอกาสของสื่อมวลชนเอเชียในสังคมโลกที่มีการเมืองเพียงชั่วเดียว เกียรติชัย พงษ์พานิชแห่งหนังสือพิมพ์มติชนของประเทศไทย เรียกว่า ความจำเป็นที่จะ “ถ่วงดุล” กับสื่อของโลกตะวันตก เพื่อให้โลกได้ยินเสียงของชาวเอเชีย³⁵ โดยไม่ถูกกลั่นกรองจากหน่วยสื่อชาวนอกทวีปเอเชียที่ย่อมจะเสริมเติมประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคเอเชียลงไปในช่วงอันซับซ้อนไปด้วยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และยุทธศาสตร์ สื่อของกลุ่มประเทศอาเซียนจะสามารถตอบสนองความจำเป็นข้อนี้ได้โดยการเสริมสร้างความสามารถและเพิ่มความร่วมมือระหว่างองค์กร หากมองในมุมกว้างขึ้นจะเห็นได้ว่าผู้สังเกตสถานการณ์โลกก็ได้ออกมาเรียกร้องให้มีการ “เคลื่อนไหวต่อต้านองค์กรวิจัยในปัจจุบันเกี่ยวกับการสื่อสารสากลกับโลกาภิวัตน์ในโลกตะวันตก”³⁶ เกี่ยวกับเรื่องนี้ที่นักวิจารณ์สื่อมวลชนชั้นแนวหน้าจากทวีปเอเชียและซีกโลกตะวันออกได้ร่วมกันทำวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาสื่อมวลชนที่ไม่

อยู่ใต้อิทธิพลของตะวันตก” นำเสนอกรณีศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนอำนาจ และสังคมที่ไม่ได้ถูกรอบงำด้วยมุมมองของวัฒนธรรมตะวันตกในทุกแง่³⁷

ระบบสากลที่มีความสมดุลกัน อันได้แก่ ระบบที่ไม่เพียงมีเสถียรภาพทางการเมืองเท่านั้นแต่ยังเป็นระบบที่ประชาชนดีทั้งปวงต่างเห็นว่ายุติธรรม ระบบสากลนี้จะมีได้เฉพาะในบรรยากาศแห่ง*การเสวนา*เท่านั้น การสนทนาจำเป็นต้องมีอย่างน้อยที่สุดสองฝ่าย หากมองในระดับโลก สื่อเอเชียสามารถทำให้เกิดสถานการณ์ซึ่งโลกตะวันตกจะไม่ต้องสนทนากันเองฝ่ายเดียว

ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็คือ การเสนอข่าวต่างประเทศไม่ควรจะเป็นการนำเสนอโดยมองจากสายตาของอารยธรรมเพียง*หนึ่งเดียว*เท่านั้น ข้อนี้มิใช่เป็นเพียงสิ่งจำเป็นในการเสนอข่าวอย่างยุติธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นคุณสมบัติข้อหนึ่งของ*ความสมเหตุสมผล* ซึ่งหมายถึงสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งยวดสำหรับการคิดเชิงวิเคราะห้ การรับรู้ตัวตนของอารยธรรมหนึ่งๆ ไม่ควรถูกกำหนดผ่านสายตาของอีกอารยธรรมหนึ่ง ซึ่งในกรณีนี้ได้แก่อารยธรรมตะวันตกซึ่งมีอิทธิพลเหนือกว่า การได้ชื่อว่าเป็นอารยธรรมที่*แท้นั้น* อารยธรรมต่างๆ จำต้องอยู่บนรากฐานของความสัมพันธ์แบบถ้อยทีถ้อยอาศัยกันกับอารยธรรมอื่นๆ ทั้งนี้จะต้องไม่มีอารยธรรมใดที่*อวดอ้างว่าเหนือกว่าหรือมีระบบคุณค่าเด่นกว่า*อารยธรรมอื่นในบริบทของอรรถปริวรรตศาสตร์ทางปรัชญา นี่เป็นสิ่งที่เราเรียกว่าโครงสร้างแบบกระบวนการวิภาษของการรับรู้ตนเองทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้มาจากธรรมชาติแบบกระบวนการวิภาษของมนุษย์นั่นเอง³⁸

สิ่งที่ประชาคมโลก หรือที่เรียกกันเพื่อให้ฟังดูดีว่า “หมู่บ้านโลก” ต้องการเพื่อไปสู่เป้าหมายของยูเนสโกที่จะให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมอันเป็นรากฐานของสันติภาพที่มั่นคง คือการแข่งขันระดับข้ามชาติ*อย่างแท้จริง*ในวงการสารสนเทศ การแข่งขันเช่นนี้จำเป็นต้องมีความหลากหลายทั้งทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งขัดกับสภาพชั่วเดียวในโลกปัจจุบันที่ชาติที่เหนือกว่าทางการเมืองและการทหารยังเข้ามากำหนดกติกาใน “เกมข่าวสาร” อีกด้วย

ในการประชุมสุดยอดด้านสื่อมวลชนของเอเชียที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ระหว่างวันที่ 9 ถึง 11 พฤษภาคม ค.ศ. 2005 ได้มีการย้ำความจำเป็นของการมีข้อมูลข่าวสารที่สมดุลและเข้าถึงได้ ข้อมูลที่มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้เท่านั้นจึงจะช่วยให้เกิดความเข้าใจกันและกันอย่างแท้จริงในประชาคมโลก ในระเบียบใหม่ของโลกนี้หากใช้วิธีที่เปิดกว้าง อันเป็นทางเลือก

เดียวที่พอจะทำได้เพื่อหลีกเลี่ยงการครอบงำของโลกตะวันตก ก็จะไม่มีฝ่ายใดมองตนเองว่า “เสียเปรียบ” ในเกมระดับโลกที่มีอำนาจและอิทธิพลเป็นจุดหมาย (ซึ่งมีผู้ทำให้ฟังก์ชันชื่นชม โดยเรียกว่า “โลกาภิวัตน์”) ซึ่งเป็นวลีที่ข้าพเจ้ารับมาจาก สุนทรพจน์ของ Richard Sambrook ผู้อำนวยการของ BBC ในหัวข้อ การท้าทายโลกาภิวัตน์ด้านวัฒนธรรม (Cultural Challenge to Globalization)³⁹

ข้อนี้ [การท้าทายโลกาภิวัตน์ด้านวัฒนธรรม – ผู้แปล] นับว่าตรงกับความจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเรานิ่งถึงความสัมพันธ์ระหว่างโลกมุสลิมกับโลกตะวันตกและปรากฏการณ์ที่เรียกกันว่า “การปะทะกันทางอารยธรรม” ที่กำลังคุกคามโลกอยู่ อันเป็นข้ออ้างที่ใช้กันบ่อยๆเพื่อจะใช้กำลังที่รุนแรงกว่าการทำสงครามด้วยวาจา หรือการขัดข้องกันด้วยอุดมคติทางการเมือง⁴⁰ ดังคำกล่าวของ ตนกู อับดุล ราซ็ครองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ในการประชุมสุดยอดด้านสื่อมวลชนของเอเชียในปีนี้ [ค.ศ. 2005 – ผู้แปล] ที่ว่า “เป็นที่แน่ใจได้แล้วว่าในการเผชิญหน้ากันระหว่างโลกอิสลามกับโลกตะวันตกนั้นมีความท้าทายใหญ่หลวงยิ่งประการหนึ่ง สำหรับผู้คนในปัจจุบัน แต่สื่อมวลชนมิได้ช่วยเอื้อให้เราเอาชนะความท้าทายนี้ได้”⁴¹

เมื่อพิจารณาสภาพอันน่าวิตกของปัญหาใหญ่ที่ยืดปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับระเบียบโลกในศตวรรษนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็จะขอให้ความหวังว่า สื่อมวลชนเอเชีย โดยเฉพาะสื่อของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน จะพยายามเพิ่มบทบาทของตนเองไม่เฉพาะในประเทศและภายในภูมิภาคอาเซียนเท่านั้น แต่จะพยายามขยายบทบาทไปยังผู้รับสื่อทั่วโลกด้วย และข้าพเจ้าหวังด้วยว่า สื่อมวลชนเอเชียทั้งหลายจะค้นพบวิธีต่างๆ ที่จะสร้างความร่วมมือกันเพื่อการนี้ ข้าพเจ้ามั่นใจว่า หากประสานกำลังกันระหว่างองค์กรต่างๆ ทั่วภูมิภาค สื่อของประเทศในกลุ่มอาเซียนจะสามารถสร้างสะพานแห่ง “ความเข้าใจกัน ความรู้ และการพัฒนาในหมู่ชาติต่างๆ และหมู่ประชากรโลก” ดังคำพูดของเลขาธิการสื่อมวลชนของฟิลิปปินส์ Hector Villanueva ในการประชุมใหญ่ของสมาพันธ์นักข่าวอาเซียนที่กรุงมะนิลา เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 1997⁴²

กลุ่มประเทศในภูมิภาคที่มีบทบาททรงอิทธิพลเพิ่มขึ้นเป็นลำดับในระดับโลก ควรจะเสริมสถานภาพของตนโดยเข้าร่วมการแลกเปลี่ยนทางความคิดกับนานาชาติอย่างเสมอภาคและกระตือรือร้น นโยบายข่าวสารและการคมนาคมเชิงรุกที่มุ่งจะเข้าถึงผู้รับสื่อทั่วโลก

เท่านั้น ที่จะช่วยให้ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมที่เราสร้างสมกันมาในช่วงสองสามทศวรรษนี้ยังยืนอยู่ได้

อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าวมิได้เป็นเพียงมาตรการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวอันชอบธรรมของประเทศในทวีปเอเชียเท่านั้น ในการสร้างบทบาทของตนเองในวงการสื่อสารนานาชาติ อันเป็นบทบาทที่ต่างไปโดยสิ้นเชิงจากการเป็นเพียงผู้รับสื่อหรือผู้ถ่ายทอดข่าวสารที่มีต้นกำเนิดจากที่อื่นและถูกตัดแต่งเรียบเรียงมาแล้ว สื่อมวลชนเอเชียจะสามารถสร้างประโยชน์มหาศาลให้แก่มนุษยชาติ และสามารถมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดระเบียบหลายชั้นในความหมายหลวมมิติ (ทั้งด้านอารยธรรม สังคม และอาจรวมถึงการเมืองด้วย) ซึ่งย่อมจะเป็นพื้นฐานสำหรับสันติสุขอันยั่งยืนต่อไป

ในยุคที่ภูมิภาคอื่น ๆ กำลังถูกชาวโลกเพิกเฉย และอาจจะต้องกลายสภาพไปเป็นประชากรที่ถูกกีดกันออกไปจากความสนใจของชาวโลก ซึ่งจะนำไปสู่ความเสียหายเปรียบทางเศรษฐกิจและสังคม เราหวังอย่างยิ่งว่า ทวีปเอเชียจะสร้างอนุสรณ์ไว้ในระบบข่าวสารสากล และจะช่วยก่อให้เกิดสิ่งที่ยูเนสโกเรียกว่า ยาแก้พิษสำหรับข้อขัดแย้งระดับโลก นั่นคือความหลากหลายทางวัฒนธรรม แน่แน่นอนว่าบทบาทพิเศษของเอเชียนี้จะได้รับการเน้นในการประชุมโลกเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดย Foundation for Global Cooperation ร่วมกับยูเนสโกที่เมืองหางโจว (ประเทศจีน) ระหว่างวันที่ 7 ถึง 9 พฤศจิกายน ค.ศ. 2005⁴³

กล่าวโดยสรุป ระเบียบด้านการสารสนเทศและการสื่อสารระดับนานาชาติที่ยุติธรรมและมีดุลยภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสื่อสารระหว่างอารยธรรมทั้งหลาย ซึ่งเป็นจุดหมายของบรรดาผู้ที่เชื่อในความเป็นไปได้ที่เราจะมีโลกที่มีสันติสุข ระเบียบดังกล่าวยังจะเป็นตัวเร่งให้สภาพความเป็นขั้วเดียว (ทางการเมือง) ของโลกยุติลงอีกด้วย ดังนั้นการกีดกันอารยธรรมทั้งหลายที่ต่างไปจากอารยธรรมที่กำลังครอบครองโลกไม่สามารถช่วยให้เราหลีกเลี่ยง “ความขัดแย้งทางอารยธรรม” อันยืดเยื้อได้ ทางที่จะหลีกเลี่ยงได้อย่างดีที่สุดก็คือปฏิสัมพันธ์ที่เป็นอิสระและยุติธรรมระหว่างอารยธรรมและวัฒนธรรมทั้งหมด นั่นคือกระบวนการที่การแข่งขันอันแท้จริง และความหลากหลายในวงการสื่อทั่วโลกสามารถเอื้อให้เกิดขึ้นได้ ณ จุดนี้แหละที่ข้าพเจ้ามองเห็นบทบาทอันโดดเด่นของสมาพันธ์นักข่าวอาเซียน (ในส่วนใหญ่) ที่เกี่ยวข้องกับโลกาภิวัตน์ภายใต้เงื่อนไขของ “สังคมข่าวสารนานาชาติ”

ข้าพเจ้าขอให้สมานพันธ์ประสบความสำเร็จในการทำให้พันธกิจอันสำคัญนี้ลุล่วงไปได้เพื่อส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่มประเทศอาเซียนและเพื่อสันติภาพของโลก

เชิงอรรถ

^[11] Hans Koechler (ed.), *The New International Information and Communication Order. Basis for Cultural Dialogue and Peaceful Coexistence among Nations*. Studies in International Relations, X. Vienna: Wilhelm Braumüller, 1985, p. 126 (Resolution).

^[12] ดู Hans Koechler (ed.), *Cultural Self-comprehension of Nations*. Studies in International [Cultural] Relations, I. Tübingen/Basel: Erdmann, 1978.

^[13] เกี่ยวกับความหมายของกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่มีต่อระบบสากล ดู Hans Koechler (ed.), *Globality versus Democracy? The Changing Nature of International Relations in the Era of Globalization*. Studies in International Relations, XXV. Vienna: International Progress Organization, 2000.

^[14] เกี่ยวกับความหมายของกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่มีต่อสื่อมวลชนและสภาพเชิงสังคมวัฒนธรรม ดู Naren Chitty (ed.), *Mapping Globalization: International Media and a Crisis of Identity*. Penang (Malaysia): Southbound, 2001.

^[15] ดู Hans Koechler, “Globalization: Its Impact on Politics and Economy” บรรยายที่กัวลาสัมเปอร์ วันที่ 9 สิงหาคม 1998. และบทความ: “Expert: Globalisation will lead to instability,” *The Sun*, Kuala Lumpur, No. 1452, 10 August 1998, p. 7.

^[16] เกี่ยวกับสถานการณ์ยุ่งยากของสหประชาชาติหลังสงครามเย็น ดูคำบรรยายของผู้เขียน: “International Rule of Law and the UN,” in: *Executive Intelligence Review*, Vol. 32, No. 7, February 18, 2005, pp. 67-70.

^[17] ดูรายละเอียดในบทวิเคราะห์ของผู้เขียน: *The Precarious Nature of International Law in the Absence of a Balance of Power*. I.P.O. Research Papers. Vienna: International Progress Organization, 2005. i-p-o.org/rp.htm.

^[8] เกี่ยวกับเรื่อง “การปะทะกันระหว่างอารยธรรม” ดู Hans Koechler and Gudrun Grabher (eds.), *Civilizations: Conflict or Dialogue? Studies in International Relations*, XXIV. Vienna: International Progress Organization, 1999.

^[9] Samuel P. Huntington, “The Clash of Civilizations?” in: *Foreign Affairs*, Vol. 72, No. 5 (1993), pp. 186-194. See also his later work: *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. New York: Simon and Schuster, 1996.

^[10] ดู Hans Koechler, *After September 11 – Clash of Civilizations or Dialogue?* UP FORUM online, UP Publications Online (2002) at http://www.up.edu.ph/forum/2002/Mar02/sept_11.html.

^[11] *UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity*. Adopted by the 31st Session of the General Conference of UNESCO. Paris, 2 November 2001. Preamble.

^[12] เกี่ยวกับระเบียบโลกที่มีผลมาจากการพัฒนาทั้งหลายในปี 1989 ดู Hans Koechler (ed.), *Democracy after the End of the East-West-Conflict*. Studies in International Relations, XXI. Vienna: International Progress Organization, 1995.

^[13] นางอลโบรท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกาในขณะนั้น ใช้วลีนี้ในสุนทรพจน์ที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 1998. (*Secretary of State Madeleine K. Albright, Secretary of Defense William S. Cohen, and National Security Advisor Samuel R. Berger – Remarks at Town Hall Meeting, Ohio State University, Columbus, Ohio, February 18, 1998. As released by the Office of the Spokesman, February 20, 1998. U.S. Department of State.*)

^[14] Ramon R. Tuazon, “Mass media as a news item.” *Business World Online*, Manila, 24 June 2005, bworldonline.com/Weekender062405/marketing1.php.

^[15] Ingrid Volkmer, *International Communication Theory in Transition: Parameters of the New Global Public Sphere*. “Media in Transition.” An International Conference, October 8-10, 1999, Massachusetts Institute of Technology, <http://web.mit.edu/m-i-t/articles/volkmer2.html>.

^[16] Chin-Chuan Lee, “Beyond Orientalist Discourses: Media and Democracy in Asia,” in: *Javnost – The Public, Journal of the European Institute for Communication and Culture*, Vol. 8, No. 2 (2001), pp. 7-20; p. 20. N.B.: The quote does not represent the view of Chin-Chuan Lee.

^[17] *Elements of the keynote address at Eurasian Media Forum 2003 by Javed Jabbar, former Pakistan Minister of Information & Senator, Founding Chairman, South Asian Media Association, 25th April 2003.* Eurasian Media Forum, <http://www.eamedia.org/kns/kns8.php>.

^[18] ดู Hans Koechler (ed.), *The Legal Aspects of the Palestine Problem with Special Regard to the Question of Jerusalem*. Studies in International Relations, IV. Vienna: Braumüller, 1981.

^[19] ดูรายละเอียดใน “The Baku Declaration on Global Dialogue and Peaceful Co-existence among Nations and Threats Posed by International Terrorism (9 November 2001),” in: Hans Koechler, *Global Justice or Global Revenge? International Criminal Justice at the Crossroads*. Springer: Vienna/New York, 2003, pp. 380-386.

^[20] มุมมองสองแบบ เกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูล ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำระดับโลกหรือการแบ่งแยกระหว่างประเทศอุตสาหกรรมกับประเทศที่กำลังพัฒนา และความเหลื่อมล้ำระดับสังคมหรือการแบ่งแยกภายในสังคมทั้งหลาย ดู Pippa Norris, *Digital Divide: Civic Engagement, Information Poverty, and the Internet Worldwide*. Cambridge/New York: Cambridge University Press, 2001.

^[21] Seán MacBride / International Commission for the Study of Communication Problems, *Many Voices, One World. Communication and Society – Today and Tomorrow*. London etc.: Kogan Page etc., 1980 [the so-called MacBride Report], Conclusions and Recommendations: Introduction and Part I, Art. 2. เกี่ยวกับผลกระทบของ MacBride Report ที่มีต่อบทบาทระดับโลกของสื่อ ดู William F. Fore, “A New World Order in Communication,” in: *Christian Century*, April 14, 1982, 442.

^[22] นโยบายของยูเนสโกที่ถูกยกเลิกไปนี้ เริ่มขึ้นจาก “ปฏิญญาว่าด้วยหลักพื้นฐานเกี่ยวกับการสนับสุนนของสื่อเพื่อส่งเสริมสันติภาพ ความเข้าใจกันของนานาชาติ และสิทธิมนุษยชน เพื่อต่อต้านการเหยียดผิว การแบ่งแยกชนชาติและการยั่วยุให้เกิดสงคราม” นโยบายนี้ ยูเนสโกลงมติยอมรับในการประชุมใหญ่ครั้งที่สี่สิบ ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 1978 และมีการเพิ่มเติมรายละเอียดในรายงานแม่คบบรายตีในปี 1980

^[23] *UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity*. Adopted by the 31st Session of the General Conference of UNESCO, Paris, 2 November 2001.

^[24] หน้า 4 ใน: <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127160m.pdf>.

^[25] ตูรายละเอียดในบทความของผู้เขียน: “The Clash of Civilizations Revisited,” ใน: Hans Koechler and Gudrun Grabher (eds.), *Civilizations – Conflict or Dialogue?* pp. 15-24.

^[26] ตูรายละเอียดในคำบรรยายของผู้เขียน: “Quo Vadis, United Nations?” in: *Law Review*, Polytechnic University of the Philippines, College of Law, May 2005, pp. 49-65.

^[27] เกี่ยวกับปัญหาด้านวัฒนธรรมทั่วโลกกลายรูปมาเป็นพิมพ์เดียวกัน ตูรายละเอียดในคำบรรยายของผู้เขียนใน: *The “Clash of Civilizations” – Perception and Reality in the Context of Globalization and International Power Politics*, <http://hanskoechler.com/Kochler-civilizations-Tbilisi-2004-V3f.pdf>.

^[28] อ้างจาก “World Forum on Cultural Diversity” by *The Global Alliance for Cultural Diversity*, UNESCO, 8 July 2005.

^[29] คู่มือ 10 ของ “หลักจริยธรรมสำหรับผู้สื่อข่าวอาเซียน”

^[30] Kiaticchai Pongpanich, “ASEAN-China Mass Media Cooperation – View from Thailand.” *People’s Daily Online*, P. R. of China, 9 September 2004, <http://www.people.com.cn/GB/guojiji/8212/36645/37492/2772604.html>.

^[31] Leslie Ann Tan, “New World, Old Mandate.” *The Changing Role of the Asian Media*, 17 & 24 August 2002. Radio Singapore International, http://archive.rsi.com.sg/en/programmes/Young%20expressions/2002/08_17.htm.

^[32] เกี่ยวกับบทบาทของสื่อในการเมืองระบอบประชาธิปไตย ดู Peter Dahlgren, “Media, Citizenship, and Civic Culture,” in: James Curran and Michael Gurevitch (eds.), *Mass Media and Society*. London: Arnold, third. ed. 2000, pp. 310-328.

^[33] อ้างจาก “US: Al-Jazeera to launch English channel in West.” *The Straits Times*, Singapore, Saturday, June 4, 2005.

^[34] “Al-Jazeera launching all-English Channel.” *China Daily*, Beijing, 5 July 2005, www.chinadaily.com.

^[35] Kiatichai Pongpanich, ดูเชิงอรรถที่ 30

^[36] Frederik Richter, book review published at the web page “The World in Crisis,” *Islam Online*, <http://www.islamonline.net/english/crisis/BookReviews/article1.shtml>.

^[37] James Curran and Myung-Jin Park (eds.), *De-Westernizing Media Studies*. London/New York: Routledge, 2000.

^[38] Hans Koechler, *Philosophical Foundations of Civilizational Dialogue. The Hermeneutics of Cultural Self-comprehension versus the Paradigm of Civilizational Conflict*. Occasional Papers Series, No. 3. Vienna: International Progress Organization, 1998.

^[39] อ้างจาก Jose Maria G. Carlos, “Media Summit Tackles Cultural Diversity and Religion,” in: *Philippine Journalism Review (PJR)*, online version on the web site of the Center for Media Freedom & Responsibility, Philippines, <http://www.cmfr-phil.org/pjr-june3.htm>.

^[40] ดู Hans Koechler, *The Dialogue of Civilizations and the Future of World Order*. Foundation Day Speech, 43rd Foundation Day, Mindanao State University, Marawi City / Autonomous Region of Muslim Mindanao, Philippines, 1 September 2004.

^[41] อ้างจาก Jose Maria G. Carlos, ดูเชิงอรรถที่ 39

^[42] อ้างจาก Johnny C. Nunez, “Villanueva urges ASEAN journalists to be

bridges to understanding.” *The Philippines News Agency*, Manila, 3 December 1997.

^[43] ดู *The Global Alliance for Cultural Diversity*: <http://portal.unesco.org/culture>.

I.P.O. RESEARCH PAPERS

Hans Köchler

**Information and Communication in a Multipolar World:
The Role of the Asian Media**

Lecture delivered at the

**ASEAN Press Convention
and
15th General Assembly of the Confederation of ASEAN
Journalists (CAJ)**

hosted by the Confederation of Thai Journalists (CTJ)

Bangkok, 5 August 2005

CONTENTS

(I) The State of Global Affairs

**(II) A Free and Balanced Flow of Information: Imperative of a
Just World Order**

(III) The Role of the Asian Media

© by International Progress Organization, 2005. All rights reserved.

International Progress Organization, A-1010 Vienna, Austria,
info@i-p-o.org, www.i-p-o.org

(I) The State of Global Affairs

More than twenty years ago, the International Progress Organization has called for the establishment of a just and balanced information order at the worldwide level. At the international meeting of experts on “The New International Information and Communication Order – Basis for Cultural Dialogue and Peaceful Coexistence among Nations,” organized by the I.P.O. in co-operation with Unesco in Nicosia (Cyprus) from 26 to 27 October 1984, the participants affirmed the importance of information and communication for “the pursuit of world peace, universal freedom and human liberty” – and they located these goals in the context of a dialogue among civilizations.^[1] The importance of cultural openness and a free flow of information for global stability had initially been dealt with by the International Progress Organization at its first international conference on “The Cultural Self-comprehension of Nations” held in Innsbruck (Austria) from 27 to 29 July 1974.^[2]

In the decades that have passed, the need of dialogue in the increasingly power-centered framework of international relations has become even more urgent. The process of globalization, triggered – or speeded up (depending upon one’s definition of the concept) – by the disappearance of the bipolar world order at the end of the 1980s,^[3] has increased existing imbalances between the developing and the industrialized world in the field of information and communication^[4] and has made the world order less stable.^[5] With the end of the Cold War, the framework of international affairs at all levels – political, socio-cultural, and military – has changed in a way unexpected by many. Contrary to the high-flying expectations raised at the beginning of the 1990s, the world has not become a more peaceful place; the “international community” has remained a fiction and the United Nations Organization has not been reinstated in its rightful position, namely that of guarantor of international peace and security. The predicament of the world organization is mainly due to the fact that its statutes were made for a *multipolar* system – in which a power balance among several major players, the permanent members of the Security Council, exists –, while in reality the organization has to operate in a *unipolar* political framework.^[6]

The state of affairs at the beginning of the 21st century of the Western calendar can be described by reference to a rather peculiar

dichotomy between unipolar and multipolar structures of international order at different levels:

(a) the absence of a balance of power since the collapse of the Soviet bloc and the disintegration of the Soviet Union points into the direction of *unipolarity*;

(b) at the same time, however, *multipolarity* determines the international system in terms of social and cultural realities – a multitude of civilizations being an undeniable fact of life at the global level.

It remains to be seen whether the organization that focuses on this multipolar aspect of international relations – namely the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) – can avoid the pitfalls of the unipolar power system and the predicament of the organization it is affiliated with. Our assessment is not optimistic in that regard; an organization that is devoted to culture and intellectual affairs has nonetheless to operate in a *political* framework as long as its membership consists of *states*. The subject matter – science and culture – does not do away with the hard facts of power politics, a lesson which UNESCO has had to learn in the course of the controversies over the “New International Information Order” in the 1980s.

Let us recall: Unipolarity in terms of power relations – which, as we know by now, has not brought new security and peace, but has profoundly destabilized the system of international relations^[7] – exists parallel to cultural and social diversity. This structural disparity has caused major tensions in different ways:

(a) The civilization associated with the politically dominant system (considering itself the victorious one) tends to impose itself upon the rest of the world. This almost unavoidably implies a tendency towards cultural – more generally: civilizational – uniformity and reduces other nations’ and civilizations’ possibilities of self-expression and interaction with one another.

(b) In a politically imbalanced international framework the perception of a “clash of civilizations” is being nurtured particularly among those who seek to hide hegemonial designs, but also among people who are seriously concerned about the preservation of their cultural and ethnic identity.^[8] This paradigm flourishes in an atmosphere of international disorder and mistrust. What may, in real

fact, be a conflict of interests as part of the political struggle for global hegemony and the related efforts at gaining economic advantage from it, is being coloured with civilizational undertones. The reactions, notably in the Western world, to Samuel Huntington's 1993 essay on the "Clash of Civilizations"^[9] and the use, by some, of Huntington's paradigm for the justification of military action outside the UN Charter – especially after the events of September 11, 2001^[10] – are incontrovertible proof of this assessment.

(c) As a result of the tension between political-military unipolarity on the one hand and civilizational multipolarity on the other, the controversial debate about globalization is further intensified; its main goals are viewed with increasing suspicion by those who see their capacity of independent action getting irreversibly reduced.

Thus, peaceful co-existence is threatened in a fundamentally new way: In the framework of globalization – a process which is essentially, though not exclusively, driven by the power of the politically dominant system – social and cultural stereotypes are imposed by one civilization upon the others; the dominant civilization's value system is indeed propagated on a worldwide level. The marginalization of everything non-Western often means the uprooting of indigenous civilizations. In the meantime, these developments are proven to have a destabilizing effect upon the entire framework of international co-operation.

The state of *anarchy* which characterizes today's system of international relations is a direct result of these processes. The absence of a global balance of power goes hand in hand with globalization's trend towards socio-cultural uniformity. Resistance to this tendency – especially, but not exclusively, in the developing world – has become a key factor of international affairs and is making global stability more elusive than ever.

In view of these realities of power politics, the position expressed by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization "that the process of globalization, facilitated by the rapid development of new information and communication technologies, though representing a challenge for cultural diversity, creates the conditions for renewed dialogue among cultures and civilizations,"^[11] appears to be a rather *idealistic* assessment which will have to be

reconciled with the development of world politics since the end of the East-West conflict.^[12] We shall try to explore in the subsequent chapters up to what extent this may be possible.

(II) A Free and Balanced Flow of Information: Imperative of a Just World Order

In actual terms, the imbalance of power relations (referred to in the previous chapter) has led to an ever increasing disparity in the field of information and communication: Not only global affairs are being viewed “through the eyes” of the dominant civilization (with its undeclared economic interests), but also regional and domestic matters are being evaluated according to the standards of the politically predominant system. The latter tends to define itself as “indispensable.” However, in philosophical analysis, neither the notion of “indispensable nation”^[13] nor that of “indispensable civilization” is tenable. The exclusionary approach is not only philosophically naïve, but breeds resentment among a vast majority of nations and may lead to unending confrontation on a global scale.

What does this mean in relation to the media? One cannot ignore the fact that the global “information business” is characterized by an almost complete monopoly of a few media conglomerates (such as CNN or BBC) and news agencies (such as AP, Reuters, UPI) that all have their base in the Western world, but are in a position of setting the standards of news coverage worldwide, thus implicitly deciding about the “newsworthiness” of events – according to the earlier public relations slogan of the New York Times: “all the news that’s fit to print.”

In terms of popular (or mass) culture, this imbalance has been frequently referred to as the “coca-colonization” of the world. As a media observer from South-East Asia recently noted, “highly monopolized multi-national conglomerates under the control of a few countries dominate cultural markets” worldwide.^[14]

The other side of the coin – i.e. of this global media hegemony – is *de facto* (though not *de jure*) censorship over news coverage in the transnational field. The result of this state of affairs is not only a marginalization of the developing world in the eyes of the so-called international public, but also an effective inability of the people in the West

to obtain comprehensive and unbiased information on events in the developing world, i.e. outside the realm of Western civilization. This lack – or more precisely: deprivation – of information leads to a reinforcing of social (i.e. civilizational, cultural) stereotypes, a process that eventually may end up in a vicious circle of mutually reinforcing prejudice on the one hand and distorted information on the other.

The “cultural effects of 'main-streaming' through internationally transmitted media productions” – as they have been aptly described by Ingrid Volkmer in a paper for the Massachusetts Institute of Technology (MIT)^[15] – cannot be underestimated even if some observers tend to minimize the risks of cultural uniformity by hinting at the possibility that, due to the dynamic of globalization, “media culture [is] so hybridized that global ownership of media and global circulation of media images do not necessarily engender cultural homogeneity.”^[16]

The lopsidedness regretted by many observers of the global information flow has detrimental consequences not only as regards domestic education and erudition of the global citizen; the information imbalance has an extremely negative impact also in the political and military fields in so far as it may reinforce existing enemy stereotypes and, thus, hamper the resolution of international as well as domestic conflicts. This problem has been emphasized, for instance, at the Eurasian Media Forum 2003 in Kazakhstan where Javed Jabbar, former Pakistan Minister of Information, pointed to the “imbalance in [the] global media,” i. e. the flow of information only into one direction, as “one of the major reasons for the distorted perceptions that constitute Western/US/UK policy” on conflicts in the Middle East and Asia.^[17] In this regard, the International Progress Organization has repeatedly described the problems caused by one-sided information, filtered through the dominant Western media, on the Palestine issue for a fair and lasting settlement of the core problem of the Middle East.^[18] The examples of the detrimental effects of a media monopoly on the settlement of international disputes abound, the latest and most serious one being the issue of the “global war on terror.”^[19]

Contrary to expectations, the most recent form of information and communication technology, namely the Internet, has not yet effectively counterbalanced this trend. As long as access to the Internet is in itself extremely imbalanced on the global scale, alternative sources of information may only have a chance in the industrialized countries, but have almost

none where it could make a difference: in the developing world. The “digital divide” may in fact further aggravate the negative effects of globalization in terms of development, peace and stability.^[20]

Only a free and balanced flow of information in *both* directions – from the developing to the industrialized world and vice-versa – will do away with the negative impact of the existing information monopoly on global stability and peace; this means that the actual cultural diversity at the global level must be matched by a diversity in terms of the global media landscape. This requirement has long been recognized, but never acted upon. In the so-called “MacBride Report” – adopted by consensus at the General Conference of UNESCO in Belgrade in October 1980 – the threat of cultural homogenization was addressed in a comprehensive manner; the report demanded “that the utmost importance should be given to eliminating imbalances and disparities in communication and its structures, and particularly in information flows.”^[21] (The report is named after its author, Irish Nobel Laureate Seán MacBride, with whom I had the honour to work closely in the fields of conflict resolution and international peace.)

UNESCO’s “Universal Declaration on Cultural Diversity,” adopted on 2 November 2001, has again drawn our attention to the basic requirement highlighted by the MacBride Report. It is worth mentioning that this Declaration was adopted almost two decades after the organization had been forced to abandon its program for the establishment of a so-called “New International Information Order” under pressure mainly of the Western countries during the 1980s.^[22] Following the tragic events of 11 September 2001, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization has apparently returned to its roots and again identified cultural diversity as a foundation stone for the peaceful co-existence among all nations. In the Declaration, the delegates regret the “current imbalances in flows and exchanges of cultural goods and services at the global level” (Art. 10) and insist on the “free flow of ideas” so that “all cultures can express themselves and make themselves known.” (Art. 6) According to the evaluation by UNESCO, cultural diversity is as necessary for humankind as biodiversity is for nature. (Art. 1)^[23]

In his preface to the publication of the Declaration, Mr. Koichiro Matsuura, Director-General of the organization, describes the Declaration as “an outstanding tool for development, capable of humanizing globalization.”^[24] In a more general approach, a so-called “clash of

civilizations” – in fact a permanent global confrontation along civilizational lines – can eventually only be avoided if no party in the ever more complex global network imposes itself upon the other – and thus condemns other civilizations to a state of marginalization.^[25]

In this sense, a system that ensures the free and balanced flow of information at the worldwide level is the best antidote to confrontation also in the political and military fields. In other words: only if the actual *multipolarity* in social and cultural terms comes to bear on the juxtaposed political *unipolarity* – instead of being absorbed by the latter –, will global confrontation and anarchy eventually be avoided. As history amply demonstrates, unipolarity in regard to power relations – i.e. the absence of a balance of power – has always tended to reduce all other spheres of human life to the one requirement of the preservation of hegemonial power. All other considerations in cultural or social fields – whether domestically or internationally – are subordinated to this central priority.

If not finally oppressed by the hegemonial power(s), diversity in the field of culture and information may substantially contribute to the gradual replacement of the present unipolar power structure by a multipolar international system, one that is based on the notion of the sovereign equality of states and peoples alike. Only such a system – in fact a new balance of power that will be distinctly different from that of the bipolar order of the Cold War – will be able to provide the framework for peaceful co-existence among nations on a sustainable basis, taking care of the multicultural reality of the 21st century (within and between the nation-states). A multilateral organization such as the United Nations can only carry out its mission in such a context. Indeed, the fate of the United Nations Organization appears to be intrinsically linked to the emergence of a new balance of power along multipolar lines.^[26] The same holds true, in our assessment, for affiliated organizations of the UN such as UNESCO.

(III) The Role of the Asian Media

In the present context of globalization where *economic* interests are the driving force behind change also on the *socio-cultural* level, Asian countries have gained increasing importance because of the competitiveness of their economies. As we can say by now, the Asian region managed the

crisis imposed upon it towards the end of the 1990s as a result of globalization-related currency speculation remarkably well. Asian regional co-operation – of which the establishment of ASEAN has been one of the most important achievements – has further advanced the continent’s global position and has increased its political weight.

As regards the issue of world order, this continent, being the most dynamic in terms of economic development – some Asian countries being key players of “globalization” –, can indeed make a difference if Asia’s economic weight and related influence in global affairs are gradually complemented by active participation in the global media and communication sector. The negative aspects of globalization – in particular the tendency towards cultural uniformity referred to earlier^[27] – can only be neutralized on the basis of a *proactive* approach, by the countries of Asia, in the field of information.

UNESCO has also pointed to the problems caused by the rapid development of information and communication technologies in the economically-dominated framework of globalization: “these processes carry with them the risk of uniformity as well as the standardization of lifestyles and cultural practices, thus potentially impoverishing diversity.”^[28] The media of Asian countries, and especially of ASEAN, can undertake a joint effort at countering these tendencies towards uniformity – and they can and *will* make a difference if they co-ordinate their international information policies (without abolishing, of course, the commitment to their regional role in the service of the promotion of friendly relations among the member countries themselves^[29]).

It is a basic fact of public life that mass media are agents of change. Every democratic polity is proof of this. According to a recent analysis of the potential of ASEAN media in the framework of regional and worldwide co-operation, the media help “to accomplish transitions to new customs and practices and in some cases to different social relations.”^[30] As aptly stated in a position paper on the changing role of the Asian media, “the press can shape public discourse and serve as catalyst for change”^[31] – and, we would like to add, it can exercise its function in the service of civil society not only on the domestic, but, in this era of globalization, on the transnational level as well.^[32]

Specifically, Asian media can help in counter-balancing the quasi-monopoly of Western media conglomerates in the field of worldwide information:

– In this regard, the operation of international TV channels with *global* outlook (as distinct from an inward-looking approach that is only related to communicating with a country’s expatriates) should be seriously contemplated. An approach of this kind has now been adopted by the Qatar-based *Al-Jazeera* satellite channel which has announced that it intends to launch an English program by March next year, saying that it aims at counteracting “unbalanced reporting” on Arab and Muslim issues by Western networks such as CNN or the BBC.^[33] The economic potential of many Asian countries – Asia being the economically most dynamic region of the world – can undoubtedly back up such media projects with global outreach; and this will even be easier if a co-operative approach is followed, using possible synergies that may be available through existing regional structures.

– If we want to move away from the paradigm of Eurocentrism (which epitomizes everything Western as a global standard), Asian positions regarding democracy, human rights, the international rule of law, civilizational identity, etc. should be conveyed at the same level as those of the predominant West. There exists no rational argument why one civilization’s value system should be accorded priority over all the others. In this sense, the mission of the Asian media could be “nothing less than reversing the dominant flow of global information, which now originates on TV channels in the West.”^[34]

According to our analysis, the role of the Asian media is to be seen at two levels:

(a) *Geographical*: apart from their undisputed domestic and eventually regional mission, the media should aim at a “global outreach;”

(b) *Content-related*: the media should at the same time define their role on the basis of a *universal* outlook, i.e. in the sense of a “global mission;” their news coverage should not be confined to “Asiatica” only.

In their complementarity, global outreach and global mission define the challenges confronted by and the opportunities accorded to the Asian media in a politically unipolar global environment. Through capacity-building and increased institutionalized co-operation, the media of the

ASEAN countries can contribute significantly to what Kiaticchai Pongpanich of the Matichon Newspaper (Thailand) has recently described as the need to “counterbalance” the Western media so that the Asian voice will be heard^[35] without being filtered through channels from outside the region; those almost unavoidably insert a different agenda (one that is alien to the region) in a rather complex web of economic, political and strategic interests. In a more general context, international observers have also called for a kind of “counter-movement to the current landscape of research on international communication and globalization in the Western hemisphere.”^[36] A remarkable effort has been made, in that regard, by a team of leading media critics from Asia and the West who have undertaken – under the title of “De-Westernizing Media Studies” – to present a series of case studies on the relationship between media, power and society within a conceptual framework that is not exclusively shaped by a Western perspective.^[37]

A balanced international system – one that is not only politically stable, but perceived as *just* by the nations and citizens of the globe – can only exist in an atmosphere of *dialogue*. Dialogue, however, needs at least *two*. Globally, the Asian media can help to bring about a situation in which the Western world is not only talking to itself.

More specifically, international news coverage should not be presented through the eyes of *one* civilization alone. This is not only a requirement of fairness of news reporting, but an element of *rationality*, i.e. an indispensable element of the critical mind. The self-perception of a given civilization should not be construed exclusively through the eyes of another – in this particular case: the predominant Western – civilization. In order to be genuine, each civilization’s self-realization has to be based on an *interdependent* relationship with other civilizations which, in turn, requires the renunciation of any claims of civilizational superiority or priority of one’s value system over other such systems. In another context, namely that of philosophical hermeneutics, we have described this as the *dialectical structure* of cultural self-comprehension, which is derived from the dialectical nature of the human mind (reflection) itself.^[38]

What the global community – euphemistically referred to as “our global village” – needs in order to achieve UNESCO’s goal of cultural diversity as fundament for stable peace is *genuine* transnational competition in the fields of information and communication. The socio-cultural multipolarity that this requires is incompatible with the present “monopolistic” status quo

in which the politically and militarily dominant actors also set the rules of the “information game.”

At the 2005 Asian Media Summit in Kuala Lumpur (9-11 May 2005) the need for accurate, impartial and freely available information has again been affirmed; only balanced information will help to achieve genuine mutual understanding on a worldwide level. If a non-exclusionary approach – the only viable alternative to the Eurocentric paradigm – is followed, no party in the global game for power and influence (which has been somewhat idolized by the term “globalization”) should perceive itself as “losing out” in this new world order, if I may refer to the speech of the director of BBC’s World Service, Richard Sambrook, on “The Cultural Challenge to Globalization.”^[39]

This is particularly true as regards the relations between the Muslim world and the West and the looming so-called “clash of civilizations,” a notion often used as a pretext for legitimizing the resort to more violent means than just a war of words or ideologies.^[40] As stated by the Deputy Prime Minister of Malaysia, Dato Seri Mohd Najib Tun Abdul Razak, at this year’s Asian Media Summit, “[t]here is no doubt that in the interface between Islam and the West lies one of the greatest challenges confronting humankind today, and media have not played a positive role in this aspect.”^[41]

Against the backdrop of this rather bleak assessment as regards one of the major issues of world order in our century, I would like to express the hope that the Asian media, and particularly those of the ASEAN region, increasingly assert their role not only within their respective polity (domestically) and regionally, but more and more with the *global public* in mind – and that, to that end, they find effective ways of co-operation among themselves. I have no doubt that the media of the ASEAN countries, if they use the synergies within the institutionalized regional framework, will be able to build bridges of “understanding, knowledge and development among the nations and peoples of the world,” as has been said by the Philippine Press Secretary Hector Villanueva at the 12th General Assembly of the Confederation of ASEAN Journalists in December 1997 in Manila.^[42]

The countries of a region with an ever more influential role in global affairs should consider to back up their position by means of active

involvement in the global exchange of ideas on an equal level; only a proactive information and communication policy with a worldwide outlook will make the economic and social advancement achieved in the last few decades *sustainable*.

However, such a policy will not merely be a measure of properly understood self-interest on the part of the Asian countries. By establishing their role as actors in their own right in the international media sector – a role that is distinctly different from that of mere recipients or transmitters of information that has originated and has been edited elsewhere –, the Asian media can render a great service to the advancement of humanity in general; they can contribute to the gradual emergence of a *multipolar* order in a *multidimensional* sense (combining civilizational, social and eventually political relations) which alone can be the basis for sustainable peace.

At a time when other regions are threatened by a lack of attention on the part of the international public and are thus faced with marginalization and the economic and social deprivation that goes along with it, we sincerely hope that Asia will make its imprint on the international information system and will thus contribute actively to what the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization has identified as antidote to global conflict, namely *cultural diversity*. The specific role of Asia will undoubtedly be highlighted in the forthcoming World Forum on Cultural Diversity to be jointly organized by the Foundation for Global Cooperation and UNESCO in Hangzhou (China) from 7 to 9 November 2005.^[43]

In conclusion: A just and balanced international information and communication order is not only an imperative of the dialogue of civilizations – the proclaimed goal of all who believe in a peaceful world; it may become the very catalyst for the end of global (political) unipolarity. Accordingly, a permanent “conflict of civilizations” will not be avoided by marginalization of all civilizations other than the dominant one, but by virtue of a free and fair interaction between all civilizations and cultures – a process that will be facilitated, first and foremost, by genuine competition and diversity in the global media landscape. It is here where I see the unique role of the Confederation of ASEAN Journalists in the context of globalization and under the conditions of the “international information society.” I wish the Confederation further success in the accomplishment of

its important mission in the service of regional co-operation and global peace.

Endnotes

[1] Hans Koechler (ed.), *The New International Information and Communication Order. Basis for Cultural Dialogue and Peaceful Coexistence among Nations*. Studies in International Relations, X. Vienna: Wilhelm Braumüller, 1985, p. 126 (Resolution).

[2] See Hans Koechler (ed.), *Cultural Self-comprehension of Nations*. Studies in International [Cultural] Relations, I. Tübingen/Basel: Erdmann, 1978.

[3] On the implications of the process of globalization for the international system in general see Hans Koechler (ed.), *Globality versus Democracy? The Changing Nature of International Relations in the Era o of Globalization*. Studies in International Relations, XXV. Vienna: International Progress Organization, 2000.

[4] On the implications of the globalization process for the media and the socio-cultural realities see the comprehensive volume by Naren Chitty (ed.), *Mapping Globalization: International Media and a Crisis of Identity*. Penang (Malaysia): Southbound, 2001.

[5] Cf. the author's lecture "Globalization: Its Impact on Politics and Economy" delivered in Kuala Lumpur on 9 August 1998. See the article "Expert: Globalisation will lead to instability," *The Sun*, Kuala Lumpur, No. 1452, 10 August 1998, p. 7.

[6] On the predicament of the United Nations Organization after the end of the Cold War see the author's lecture "International Rule of Law and the UN," in: *Executive Intelligence Review*, Vol. 32, No. 7, February 18, 2005, pp. 67-70.

[7] For details see the author's analysis: *The Precarious Nature of International Law in the Absence of a Balance of Power*. I.P.O. Research Papers. Vienna: International Progress Organization, 2005. i-p-o.org/rp.htm.

[8] On the notion of the "clash of civilizations" see Hans Koechler and Gudrun Grabher (eds.), *Civilizations: Conflict or Dialogue?* Studies in International Relations, XXIV. Vienna: International Progress Organization, 1999.

[9] Samuel P. Huntington, "The Clash of Civilizations?" in: *Foreign Affairs*, Vol. 72, No. 5 (1993), pp. 186-194. See also his later work: *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. New York: Simon and Schuster, 1996.

^[10] See Hans Koechler, *After September 11 – Clash of Civilizations or Dialogue?* UP FORUM online, UP Publications Online (2002) at http://www.up.edu.ph/forum/2002/Mar02/sept_11.html.

^[11] *UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity*. Adopted by the 31st Session of the General Conference of UNESCO. Paris, 2 November 2001. Preamble.

^[12] On the global order resulting from the developments of 1989 see Hans Koechler (ed.), *Democracy after the End of the East-West-Conflict*. Studies in International Relations, XXI. Vienna: International Progress Organization, 1995.

^[13] That term was introduced into the international discourse – by reference to the United States – by then Secretary of State Madeleine Albright in her speech at a “Town Hall Meeting” at Ohio State University on 18 February 1998. (*Secretary of State Madeleine K. Albright, Secretary of Defense William S. Cohen, and National Security Advisor Samuel R. Berger – Remarks at Town Hall Meeting, Ohio State University, Columbus, Ohio, February 18, 1998. As released by the Office of the Spokesman, February 20, 1998. U.S. Department of State.*)

^[14] Ramon R. Tuazon, “Mass media as a news item.” *Business World Online*, Manila, 24 June 2005, bworldonline.com/Weekender062405/marketing1.php.

^[15] Ingrid Volkmer, *International Communication Theory in Transition: Parameters of the New Global Public Sphere*. “Media in Transition.” An International Conference, October 8-10, 1999, Massachusetts Institute of Technology, <http://web.mit.edu/m-i-t/articles/volkmer2.html>.

^[16] Chin-Chuan Lee, “Beyond Orientalist Discourses: Media and Democracy in Asia,” in: *Javnost – The Public, Journal of the European Institute for Communication and Culture*, Vol. 8, No. 2 (2001), pp. 7-20; p. 20. N.B.: The quote does not represent the view of Chin-Chuan Lee.

^[17] *Elements of the keynote address at Eurasian Media Forum 2003 by Javed Jabbar, former Pakistan Minister of Information & Senator, Founding Chairman, South Asian Media Association, 25th April 2003.* Eurasian Media Forum, <http://www.eamedia.org/kns/kns8.php>.

^[18] See Hans Koechler (ed.), *The Legal Aspects of the Palestine Problem with Special Regard to the Question of Jerusalem*. Studies in International Relations, IV. Vienna: Braumüller, 1981.

^[19] For details see “The Baku Declaration on Global Dialogue and Peaceful Co-existence among Nations and Threats Posed by International Terrorism (9 November 2001),” in: Hans Koechler, *Global Justice or Global Revenge? International Criminal Justice at the Crossroads*. Springer: Vienna/New York, 2003, pp. 380-386.

^[20] On the two aspects of the “digital divide” – “global divide” between industrialized and developing countries and “social divide” within each society – see the comprehensive analysis by Pippa Norris, *Digital Divide: Civic Engagement, Information Poverty, and the Internet Worldwide*. Cambridge/New York: Cambridge University Press, 2001.

^[21] Seán MacBride / International Commission for the Study of Communication Problems, *Many Voices, One World. Communication and Society – Today and Tomorrow*. London etc.: Kogan Page etc., 1980 [the so-called MacBride Report], Conclusions and Recommendations: Introduction and Part I, Art. 2. On the impact of the MacBride Report on the debate on the global role of the media at the time see William F. Fore, “A New World Order in Communication,” in: *Christian Century*, April 14, 1982, 442.

^[22] The abolished policy of Unesco was initially set out in the “Declaration on Fundamental Principles Concerning the Contribution of the Mass Media to Strengthening Peace and International Understanding, to the Promotion of Human Rights and to Countering Racism, Apartheid and Incitement to War” adopted by the General Conference of Unesco at its twentieth session, Paris, 22 November 1978, and elaborated in detail in the above-mentioned MacBride Report of 1980.

^[23] *UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity*. Adopted by the 31st Session of the General Conference of UNESCO, Paris, 2 November 2001.

^[24] Page 4 of the official text published by UNESCO: <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127160m.pdf>.

^[25] On the implications of this imperative in the context of the present unipolar world order cf. the author’s paper “The Clash of Civilizations Revisited,” in: Hans Koechler and Gudrun Grabher (eds.), *Civilizations – Conflict or Dialogue?* pp. 15-24.

^[26] For details see the author’s lecture “Quo Vadis, United Nations?” in: *Law Review*, Polytechnic University of the Philippines, College of Law, May 2005, pp. 49-65.

^[27] On the problem of cultural uniformity see the lecture delivered by the author in Tbilisi (Georgia) on 1 October 2004: *The “Clash of Civilizations” – Perception and Reality in the Context of Globalization and International Power Politics*, <http://hanskoechler.com/Kochler-civilizations-Tbilisi-2004-V3f.pdf>.

^[28] Quoted according to the announcement of the preliminary agenda of the “World Forum on Cultural Diversity” by *The Global Alliance for Cultural Diversity*, UNESCO, 8 July 2005.

^[29] See Art. 10 of the “Code of Ethics for ASEAN Journalists,” adopted by the 7th General Assembly of the Confederation of ASEAN Journalists, Manila, 25 November 1987.

^[30] Kiaticchai Pongpanich, “ASEAN-China Mass Media Cooperation – View from Thailand.” *People’s Daily Online*, P. R. of China, 9 September 2004, <http://www.people.com.cn/GB/guoji/8212/36645/37492/2772604.html>.

^[31] Leslie Ann Tan, “New World, Old Mandate.” *The Changing Role of the Asian Media*, 17 & 24 August 2002. Radio Singapore International, http://archive.rsi.com.sg/en/programmes/Young%20expressions/2002/08_17.htm.

^[32] On the role of the media in the context of democratic politics in general see Peter Dahlgren, “Media, Citizenship, and Civic Culture,” in: James Curran and Michael Gurevitch (eds.), *Mass Media and Society*. London: Arnold, third. ed. 2000, pp. 310-328.

^[33] Quoted according to the article “US: Al-Jazeera to launch English channel in West.” *The Straits Times*, Singapore, Saturday, June 4, 2005.

^[34] “Al-Jazeera launching all-English Channel.” *China Daily*, Beijing, 5 July 2005, www.chinadaily.com.

^[35] Kiaticchai Pongpanich, loc. cit.

^[36] Frederik Richter, book review published at the web page “The World in Crisis,” *Islam Online*, <http://www.islamonline.net/english/crisis/BookReviews/article1.shtml>.

^[37] James Curran and Myung-Jin Park (eds.), *De-Westernizing Media Studies*. London/New York: Routledge, 2000.

^[38] Hans Koechler, *Philosophical Foundations of Civilizational Dialogue. The Hermeneutics of Cultural Self-comprehension versus the Paradigm of Civilizational Conflict*. Occasional Papers Series, No. 3. Vienna: International Progress Organization, 1998.

^[39] Quoted according to Jose Maria G. Carlos, “Media Summit Tackles Cultural Diversity and Religion,” in: *Philippine Journalism Review* (PJR), online version on the web site of the Center for Media Freedom & Responsibility, Philippines, <http://www.cmfr-phil.org/pjr-june3.htm>.

^[40] Cf. Hans Koechler, *The Dialogue of Civilizations and the Future of World Order*. Foundation Day Speech, 43rd Foundation Day, Mindanao State University, Marawi City / Autonomous Region of Muslim Mindanao, Philippines, 1 September 2004.

^[41] Article by Jose Maria G. Carlos, loc. cit.

^[42] Quoted according to Johnny C. Nunez, “Villanueva urges ASEAN journalists to be bridges to understanding.” *The Philippines News Agency*, Manila, 3 December 1997.

^[43] See the conference announcement and preliminary agenda on the web site of *The Global Alliance for Cultural Diversity*: <http://portal.unesco.org/culture>.